

VÝKONOVÁ MOTIVACE

Viktor Pacholík

Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

pacholik@utb.cz

Cíle studijní opory

Po prostudování bude student schopen:

- definovat *výkonovou motivaci*,
- vymezit *skladbu výkonové motivace*,
- definovat *aspiraci*,
- orientačně posoudit úroveň aspirace,
- stanovovat adekvátní náročnost cílů s ohledem na úroveň aspirace.

VÝKONOVÁ MOTIVACE

potřeba subjektu dosahovat úspěchů
v různých druzích činností

- 2 potřeby:
 - potřeba dosáhnout úspěchu
 - potřeba vyhnout se neúspěchu

ASPIRACE

Úroveň výkonu, kterou jedinec očekává, že dosáhne po předchozí známé zkušenosti

ASPIRACE

potřeba dosáhnout úspěchu

úkoly střední obtížnosti

úspěch

radost, smích, euforie, výrazná
gestikulace...

zvýšení ÚA, motivace

potřeba vyhnout se neúspěchu

úkoly velmi snadné
úkoly extrémní náročnosti

neúspěch

pláč, vztek, strach,
nemluvnost...

snížení ÚA, motivace

ASPIRACE

úroveň aspirace (*cílová diskrepance*)

rozdíl mezi vyjádřenou aspirací (*očekáváním*)
a předchozím výkonem.

- pozitivní
- nulová
- negativní

Test úrovně aspirace (Meili, 1965)

9 sloupců

$\mathbf{O}_1$
☐

$\mathbf{V}_1$
☐

3 řádky

[illegible][illegible]

$\mathbf{O}_4$

$\mathbf{V}_4$

$$QÚA = \frac{(O_2 - V_1) + (O_3 - V_2) + (O_4 - V_3)}{3}$$

Úroveň aspirace	Mladší školní věk		Starší školní věk		Dospělí
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	
Velmi vysoká	více	více	více	více	Více – hyperaspirativní 4 – 4,99
Vysoká	1,8 – 3,19	1,11 – 2,5	1,21 – 2,1	0,81 – 1,7	3 – 3,99
Normální	0 – 1,79	(-0,79) – 1,1	0,11 – 1,2	0 – 0,8	1 – 2,99
Nízká	(-1,39) – (-0,1)	(-2,59) – (-0,8)	(-0,99) – 0,1	(-1,39) – (-0,1)	(-1) – 0,99
Velmi nízká	méně	méně	méně	méně	(-3) – (-0,99) Méně - hypoaspirativní

$$QÚA = \frac{(O_2 - V_1) + (O_3 - V_2) + (O_4 - V_3) + (O_5 - V_4) + (O_6 - V_5) + (O_7 - V_6) + (O_8 - V_7) + (O_9 - V_8) + (O_{10} - V_9)}{9}$$

Úroveň aspirace	Mladší školní věk		Starší školní věk		Dospělí
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	
Velmi vysoká	6,71 a více	7,61 a více	8,5 a více	4,41 a více	
Vysoká	3,31 – 6,7	2,61 – 7,6	3,31 – 8,49	1,51 – 4,4	
Normální	(-1,19) – 3,3	(-3,89) – 2,6	(-0,59) – 3,3	(-2,29) – 1,5	
Nízká	(-5,59) – (-1,2)	(-10,39) – (-3,9)	(-2,19) – (-0,6)	(-3,89) – (-2,3)	
Velmi nízká	-5,6 a méně	-10,4 a méně	-2,2 a méně	-3,9 a méně	

Otázky a úkoly k procvičení

- Definujte výkonovou motivaci.
- Co je aspirace?
- Jaké potřeby jsou základem formování výkonové motivace?
- Popište vztah mezi úrovní aspirace a náročností stanovovaných cílů.

Děkuji za pozornost.

Viktor Pacholík

pacholik@utb.cz